108 Names of śrī Dakṣiṇāmūrti With the Gloss Tattva Prakāśikā

By Swami Tattvavidananda Saraswati Translated into English by Puppala B.

108 Names of śrī Dakṣiṇāmūrti With the Gloss Tattva Prakāśikā

१९। ओं भक्तकैरवराकेन्दवे नमः।

भक्त एव कैरवं श्वेतोत्पलम् । तस्य राकायाः पूर्णिमायाः इन्दुः । तस्मै नमः । चन्द्रोदये उत्पलं विकसति । तथैव भगवद्भावनया भक्तस्य हृदय आनन्दमग्नं पूर्णं च भवति । उत्पलस्य श्वेतोत्वं भक्तान्तःकरणस्य परिशुद्धः पिशुनम् । भक्तः भगवद्भावनया आत्मनि पूर्णत्वमनुभवति ।

Salutations to the Lord who makes the devotee's heart blossom like a white lily by the full Moon.

The lily blossoms, when the Moon rises. In the same way, the devotee's heart is overjoyed and becomes full when contemplating upon the Lord. The white lily signifies the purity of the devotee's heart. The devotee experiences fullness in the contemplation of the Lord.

२०। ओं भक्तकोकदिवाकराय नमः।

भक्त एव कोकः चक्रवाकः पक्षी। तस्य दिवाकरः सूर्यः। तस्मै नमः। दक्षिणामूर्तिं ध्यानमार्गे द्र्ष्टुं निरन्तरमर्थी। सूर्यः अवश्यमुदेति चक्रवाकदुःखमपनुदित च। तथैव भगवान् दक्षिणामूर्तिः भक्तस्य हृदये आविर्भूय अज्ञानतमः अपनेष्यतीति सुचितम्।

Salutations to the One who is the Sun to the cakravāka bird as the Lord is to the devotee.

In Sanskrit poetry, the legendary bird cakravāka longs for the sunrise. Similarly, while meditating, the devotee forever longs to have a glimpse of Lord

Dakṣiṇāmūrti. The Sun rises without fail, so also the sorrow of cakravāka too comes to an end. It is indicated that Lord Dakṣiṇāmūrti, appearing in the heart of the devotee, will destroy the darkness of ignorance in the same manner.

२१ । ओं गजाननादि सम्पूज्याय नमः ।

गजाननः आदिः येषां तैः गणाध्यक्षैः नन्दीश्वरादिभिः सम्यक् पूज्यते दक्षिणामूर्तिरिशवः। तस्मै नमः। भक्त एव भावनय स्वयं शिवगणः गणनायको वा भूत्वा शिवं अर्चयेत मनसि ध्यायेच । अपि च भक्तः इतरान् भक्तजनान एते साक्षात् शिवानुचरा एवेति मत्वा सेवां कुर्वीत ।

Salutations to the One who is worshipped by Ganesa and the chiefs of other ganās.

Visualizing himself as śivagaṇa or ganā chief, may the devotee worship Lord Siva and meditate upon Him. He may also look upon other devotees as indeed the followers of Lord śivā and serve them.

२२। ओं गजचर्मों ज्ज्वलाकृतये नमः।

गजस्य चर्म । तेन उज्ज्वला अतिशयेन प्रकाशमाना आकृतिः यस्य सः । तस्मै नमः । जगन्माता महिषासुरमवधीदिति गाथा लोके प्रसिद्धा । तस्य पुत्रो गजासुरः । तं शिवः त्रिशूलेन हत्वा तस्य त्रिशूलाग्निपावितं चर्म स्वदेहे प्रागृणोत् । अत एव शिवः कृत्तिवासा इति प्रसिध्दिमगमत् । येषा गाथा श्रीशिवमहापुराणे रुद्रसहितायां युद्धखाण्डे विस्तरशः वर्णिता उपलभ्यते ।

Salutations to the One whose form is respondent with the skin of an elephant.

That the Divine Mother killed Mahiṣāsurā, a demon, is well known through Puranic stories and popular stotras. Gajāsura was the son of Mahiṣāsurā. Siva killed him with the trident and wore the skin sanctified by the fire of the trident. Thus Siva gained fame as Kṛttivāsā (one who wears the skin of an elephant). This account is elaborately described and can be found in Yuddha section of Rudra samhitā in the śivamahāpurāṇ.